

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

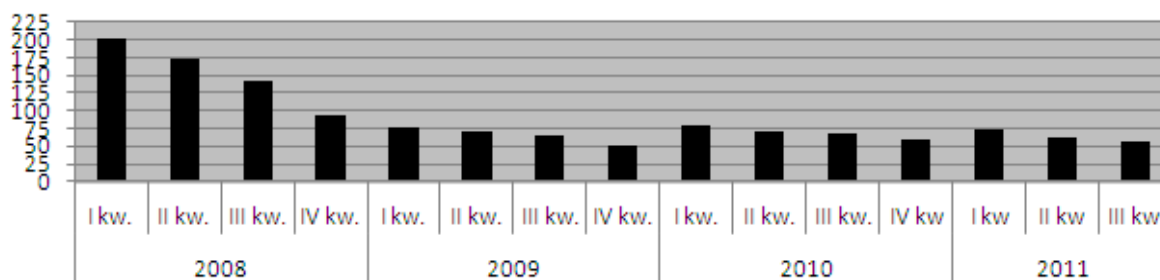
Departament Pracy

MONITORING RYNKU PRACY

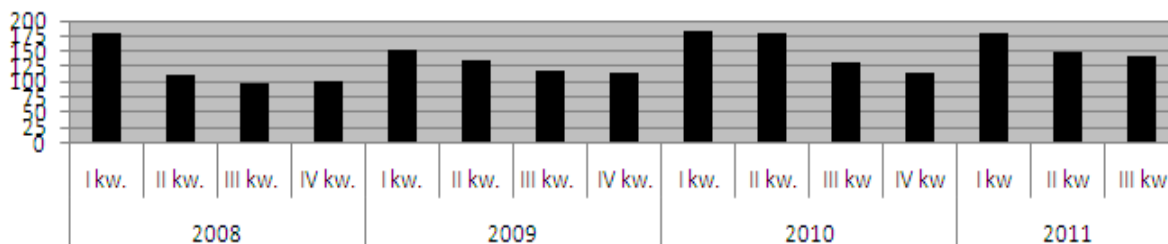
POPYT NA PRACĘ W III KWARTALE 2011 ROKU

PODSTAWOWE WYNIKI BADANIA			
III kwartał 2010	II kwartał 2011	III kwartał 2011	
67778	61043	Wolne miejsca pracy – w końcu kwartału	57769
132678	149212	Nowo utworzone miejsca pracy – w kwartale	141190
16070	13783	Wolne nowo utworzone miejsca pracy – w końcu kwartału	13806

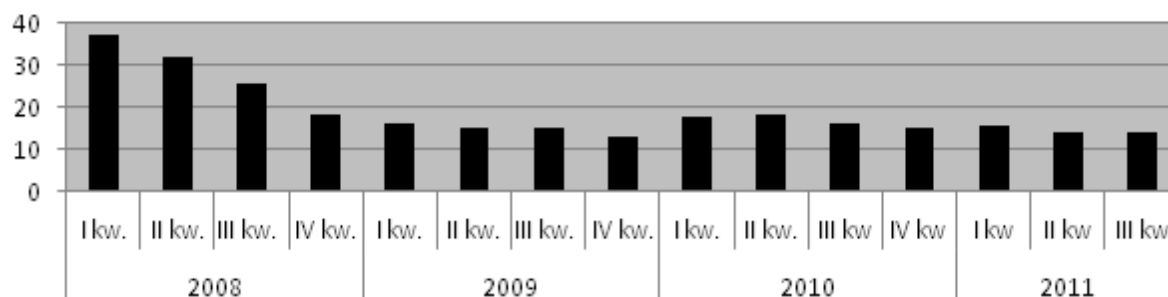
Wolne miejsca pracy w końcu kwartału (w tys.)

Nowo utworzone miejsca pracy (w tys.)

Nowo utworzone wolne miejsca pracy w końcu kwartału (w tys.)

Uwagi ogólne

Źródłem zaprezentowanych danych jest **badanie popytu na pracę**. Od 2007 roku badanie popytu na pracę ma charakter reprezentacyjny, a jego wyniki są uogólniane dla zbiorowości podmiotów o liczbie zatrudnionych 1 i więcej osób klasyfikowanych według kryterium liczby pracujących: do 9 osób jako jednostki małe, 10 do 49 osób jako jednostki średnie i powyżej 49 osób jako jednostki duże. Wyniki badania obejmującego III kwartał 2011 roku są reprezentatywne dla 578,7 tys. jednostek, z czego 12,8% jednostek należało do sektora publicznego, a 87,2% do sektora prywatnego; 8,9% podmiotów były to jednostki duże, 23,5% średnie, a 67,6% małe.

Podstawowe informacje, jakie można uzyskać z badania popytu na pracę, to pracujący i wolne miejsca pracy według zawodów, rodzajów działalności¹ oraz dane na temat liczby nowo utworzonych miejsc pracy w okresie sprawozdawczym, a od I kwartału 2009 roku również informacje o liczbie zlikwidowanych miejsc pracy.

Zagospodarowane i niezagospodarowane miejsca pracy w III kwartale 2011 r.

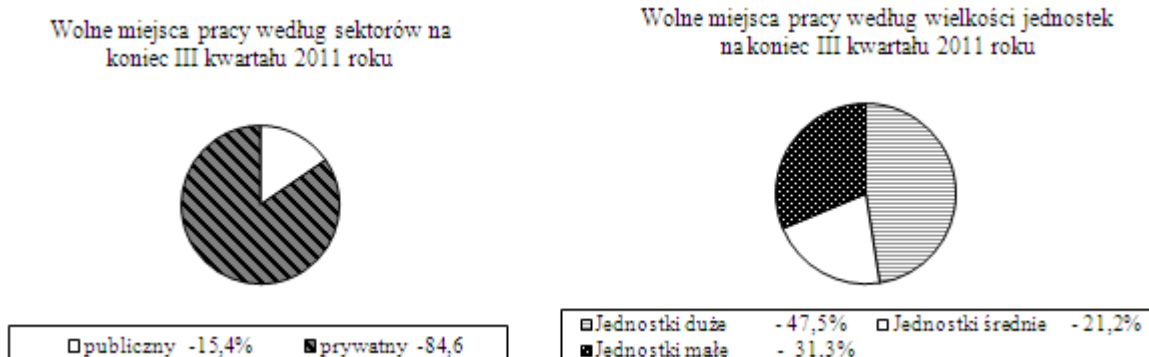
Liczba **pracujących** w podmiotach zatrudniających 1 osobę lub więcej w końcu III kwartału 2011 roku wynosiła 10706,3 tys. osób, w tym ponad 2/3 to pracujący w sektorze prywatnym (69,2%). Udział pracujących w podmiotach według wielkości w ogólnej liczbie pracujących kształtował się następująco: w jednostkach dużych – 56,7%, w jednostkach średnich – 25,1% oraz małych – 18,2%. Najwięcej pracujących było w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (głównie w sektorze prywatnym i jednostkach dużych), handlu i napraw (głównie w sektorze prywatnym i jednostkach dużych), edukacji (z przewagą sektora publicznego i jednostek średnich) oraz budownictwa (głównie w jednostkach sektora prywatnego i jednostkach dużych). W ogólnej liczbie pracujących największą grupę stanowili specjaliści – 20,8% (głównie specjaliści szkolnictwa), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 16,7% (najczęściej robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy) oraz pracownicy biurowi – 13,5% (przede wszystkim pracownicy obsługi klienta).

Na ogólną liczbę 578,7 tys. podmiotów, 23,2 tys., tj. 4,0% dysponowało w końcu III kwartału br. wolnymi miejscami pracy, z tego 13,9% to jednostki sektora publicznego, a 86,1% jednostki sektora prywatnego, najczęściej były to jednostki średnie i małe.

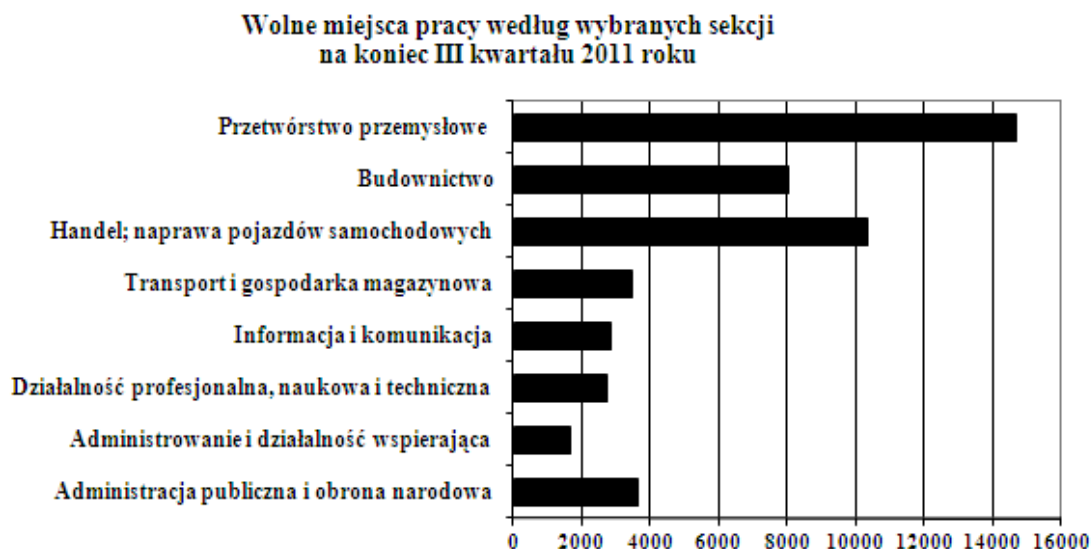
---

¹ Dane według rodzajów działalności prezentowane są według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. Nr 251, poz.1885), natomiast grupowanie według zawodów oparte jest na Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r. poz. 537).

Ogólna liczba wykazanych **wolnych miejsc pracy** wynosiła 57,8 tys. Wolne miejsca pracy koncentrowały się głównie w sektorze prywatnym (84,6%) i w jednostkach dużych (47,5%).

Najwięcej wolnych miejsc pracy zanotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (25,4%), głównie zaliczanych do działalności związanej z produkcją artykułów spożywczych i napojów, produkcją metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcją odzieży i wyrobów futrzarskich, produkcją wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych. Występowały one najczęściej w jednostkach sektora prywatnego i jednostkach dużych.

Dość dużą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały także jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych – 17,9% oraz budownictwa - 13,9%.

**Tabl.1 Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji, sektorów własności
i wielkości jednostek - stan na koniec III kwartału 2011 r. (w tys.)**

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według wielkości		
		publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
OGÓŁEM	57,8	8,9	48,9	27,5	12,2	18,1
w tym:						
Przetwórstwo przemysłowe	14,7	0,3	14,4	8,7	3,5	2,5
Budownictwo	8,1	0,1	8,0	2,4	1,9	3,8
Handel ; naprawa pojazdów samochodowych	10,4	0,0	10,4	2,8	1,6	6,0
Transport i gospodarka magazynowa	3,5	0,5	3,0	1,8	0,7	1,0
Zakwaterowanie i gastronomia	2,2	0,1	2,1	0,7	0,6	0,9
Informacja i komunikacja	2,9	0,1	2,8	1,5	0,7	0,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,4	0,1	1,3	1,0	0,2	0,2
Obsługa rynku nieruchomości	0,7	0,2	0,5	0,3	0,2	0,2
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	2,7	0,2	2,5	1,3	0,5	0,9
Administrowanie i działalność wspierająca	1,6	0,0	1,6	1,1	0,2	0,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,6	3,6	0,0	3,0	0,5	0,1
Edukacja	1,2	1,0	0,2	0,5	0,6	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,3	1,7	0,6	1,4	0,5	0,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,5	0,5	0,0	0,2	0,2	0,1
Pozostała działalność usługowa	0,8	0,0	0,8	0,1	0,0	0,7

W trzecim kwartale 2011 roku w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku odnotowano spadek (o 14,8%) ogólnej liczby wolnych miejsc pracy, szczególnie

w podmiotach prowadzących działalność związaną z: rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem (o 51,7%), administrowaniem i działalnością wspierającą (o 51,4%), wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 44,2%), transportem i gospodarką magazynową (o 32,2%), pozostałą działalnością usługową (o 24,9%). W niektórych rodzajach działalności nastąpił wzrost liczby wolnych miejsc pracy, najwięcej w podmiotach prowadzących działalność w zakresie górnictwa i wydobywania (o 70,2%) oraz informacji i komunikacji (o 18,3%).

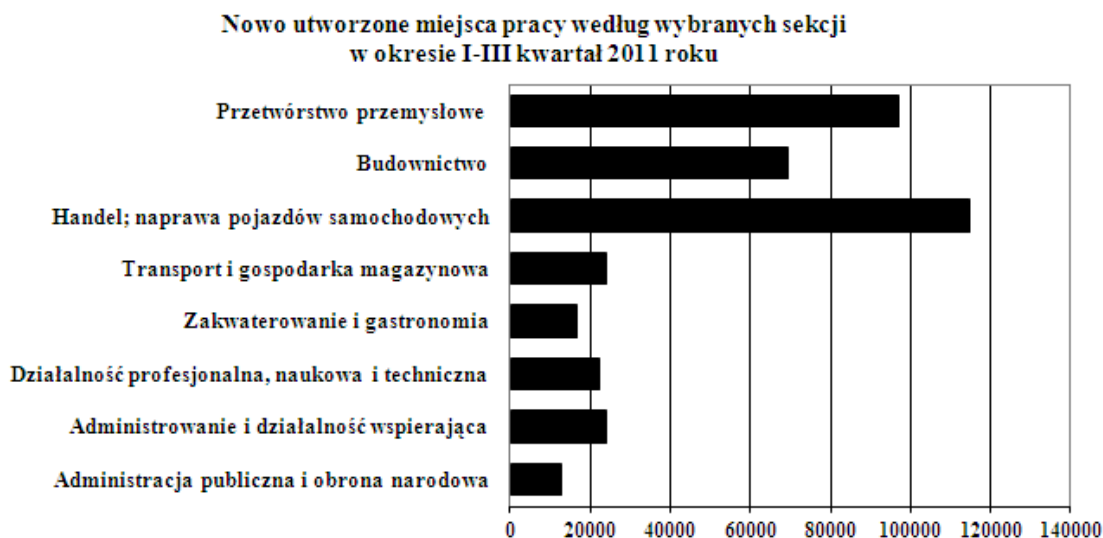
W stosunku do poprzedniego okresu bieżącego roku liczba wolnych miejsc pracy ogółem spadła (o 5,4%), najbardziej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (o 28,2%), pozostałej działalności (o 25,1%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 15,3%).

Jednostki dysponujące wolnymi miejscami pracy najczęściej poszukiwały robotników przemysłowych i rzemieślników (25,8%), specjalistów (19,2%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (14,4%), głównie kierowców i operatorów pojazdów oraz pracowników usług i sprzedawców (12,2%), najczęściej sprzedawców i pokrewnych.

W końcu III kwartału 2011 r. największą liczbą ofert pracy dysponował region centralny (33,6% ogółu wolnych miejsc pracy, głównie województwo mazowieckie), a najskromniejszą ofertą – region północny (9,9%), przede wszystkim województwo warmińsko - mazurskie.

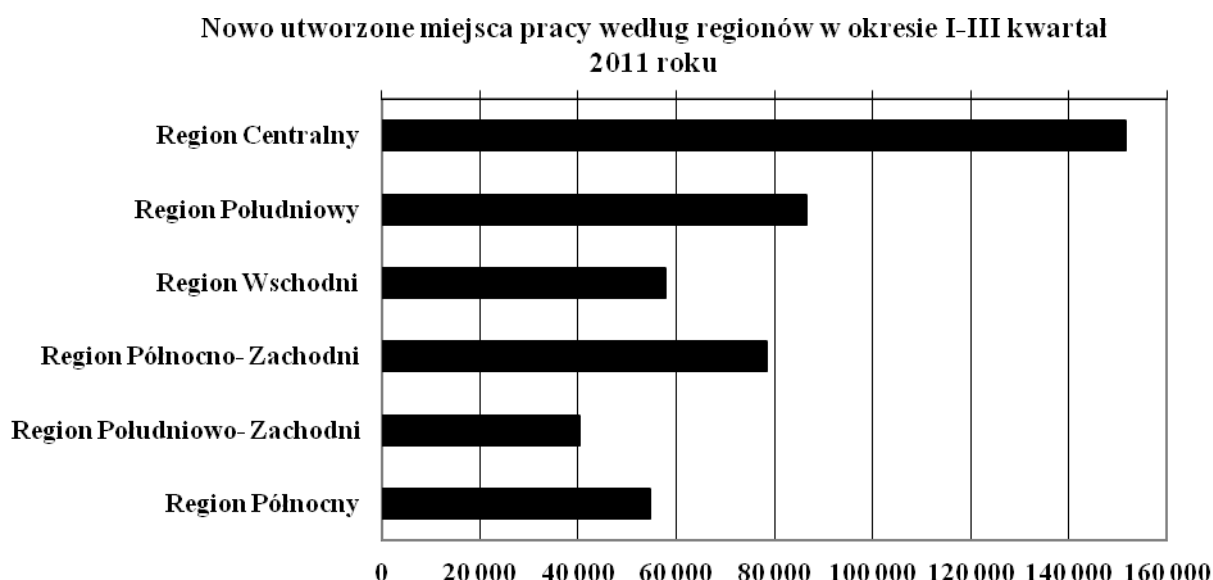
Nowo utworzone miejsca pracy

W okresie I – III kwartał 2011 roku powstało 469,0 tys. **nowych miejsc pracy**, z tego 9,6% w sektorze publicznym, a 90,4% w sektorze prywatnym. Nowe miejsca pracy zostały utworzone w 24,6 % zbiorowości podmiotów zatrudniających 1 i więcej osób.

Najwięcej nowych miejsc pracy zostało utworzonych w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (24,5%), przetwórstwie przemysłowym (20,6%), głównie w produkcji artykułów spożywczych i napojów, produkcji metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcji mebli; pozostałej działalności produkcyjnej, produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz produkcji maszyn i urządzeń. Znaczna liczba nowych miejsc pracy powstała w budownictwie (14,7%), transporcie i gospodarce magazynowej, administrowaniu i działalności wspierającej (5,1%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (4,8%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (4,7%).

Najwięcej nowo utworzonych miejsc pracy w okresie I – III kwartał 2011 roku zanotowano w województwie mazowieckim – 121,9 tys., a także w województwach: wielkopolskim i śląskim – 51,0 tys., małopolskim – 35,5 tys. oraz dolnośląskim – 30,1 tys., natomiast najmniej miejsc pracy utworzono w województwie podlaskim 9,4 tys. oraz w województwie opolskim – 10,1 tys.

Generalnie, w okresie I – III kwartał 2011 roku regionem Polski, w którym utworzono najwięcej nowych miejsc pracy był region centralny (32,3% ogółu), natomiast najmniej – region południowo - zachodni (8,6%).

W III kwartale 2011 roku powstało 141,2 tys. nowych miejsc pracy, najwięcej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych (43,1 tys.) oraz przetwórstwa przemysłowego (23,6 tys.).

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy w III kwartale 2011 r. w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku wzrosła (o 6,4%). Najwięcej w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 281,8%), handlu; naprawach pojazdów samochodowych (o 55,6%), edukacji (o 15,4%) oraz działalności związanej z kulturą rozrywką i rekreacją (o 5,9%),

a najbardziej zmalała w obsłudze rynku nieruchomości (o 68,4%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 55,8%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 54,6%).

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy ogółem w III kwartale 2011 roku w stosunku do poprzedniego okresu zmalała (o 5,4%). Największy spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy wystąpił w jednostkach prowadzących działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 61,5%), dostaw wody; gospodarowania ściekami i odpadami, rekultywacji (o 53,3%), budownictwa (o 48,4%), zakwaterowania i gastronomii (o 45,3%), oraz obsługi rynku nieruchomości (o 41,9%).

Analizując dynamikę tworzenia nowych miejsc pracy według rodzajów działalności należy zauważyć, że wystąpił wzrost liczby nowych miejsc w jednostkach prowadzących działalność w zakresie m.in. działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 47,3%) oraz handlu; napraw pojazdów samochodowych o (41,7%).

W końcu III kwartału **nie obsadzone** było jeszcze 13,8 tys., tj. 9,8% **nowo utworzonych miejsc pracy**.

Liczba **wolnych nowo utworzonych miejsc pracy** ogółem w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmalała (o 14,1%), najbardziej w podmiotach prowadzących działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości (o 54,1%), edukacją (o 49,0%), działalnością związaną kulturą rozrywką i rekreacją (o 45,5%), transportem i gospodarką magazynową (o 40,1%) oraz budownictwem (o 32,2%). Największe trudności z obsadzeniem wolnych nowo utworzonych miejsc pracy miały jednostki prowadzące działalność w zakresie górnictwa i wydobywania, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, działalności finansowej i ubezpieczeniowej, informacji i komunikacji oraz zakwaterowania i gastronomii.

W stosunku do poprzedniego okresu bieżącego roku liczba wolnych nowo utworzonych miejsc pracy wzrosła (o 0,2%), najwięcej w jednostkach prowadzących działalność związaną z edukacją (o 59,8%), działalnością finansową i ubezpieczeniową (o 41,2%), opieką zdrowotną i pomocą społeczną (o 34,3%), budownictwem (o 33,4%) oraz administrowaniem i działalnością wspierającą (o 32,5%).

Nowo utworzone wolne miejsca pracy przeznaczone były dla pracowników ze wszystkich, tzw. wielkich grup zawodowych, a przede wszystkim dla specjalistów, robotników przemysłowych i rzemieślników oraz pracowników biurowych.

Największe trudności ze znalezieniem właściwych kadr miały jednostki duże i małe głównie jednostki sektora prywatnego.

**Tabl.2. Nowo utworzone wolne miejsca pracy według wybranych grup zawodów
i wielkości jednostek - stan na koniec III kwartału 2011 r. (w tys.)**

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego w jednostkach		
		dużych	średnich	małych
OGÓŁEM	13,8	6,7	3,1	4,0
w tym:				
Specjaliści	3,5	2,0	0,9	0,6
Technicy i inny średni personel	1,3	0,7	0,3	0,3
Pracownicy biurowi	1,7	0,7	0,2	0,8
Pracownicy usług i sprzedawcy	1,7	0,7	0,5	0,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2,4	1,0	0,8	0,6
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1,6	0,9	0,2	0,5
Pracownicy przy pracach prostych	0,8	0,3	0,1	0,4

Należy zauważyć, że jednostki małe mają bardzo duży udział w zmianach zachodzących na rynku pracy. Jednostki te dysponowały na koniec III kwartału br. znaczącą liczbą wolnych miejsc pracy (31,3%), a jednocześnie utworzyły około 40% ogółu nowych miejsc pracy głównie w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (33,1%), budownictwie (18,4%), przetwórstwie przemysłowym (12,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (5,8%).

Zlikwidowane miejsca pracy

W okresie I – III kwartał 2011 roku **zlikwidowano** 306,4 tys. miejsc pracy, głównie w sektorze prywatnym (88,5%) oraz jednostkach małych (38,3%). Najwięcej miejsc pracy zlikwidowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych (23,3%), przetwórstwa przemysłowego (22,4%), budownictwa (15,8%), oraz transportu i gospodarki magazynowej (5,2%).

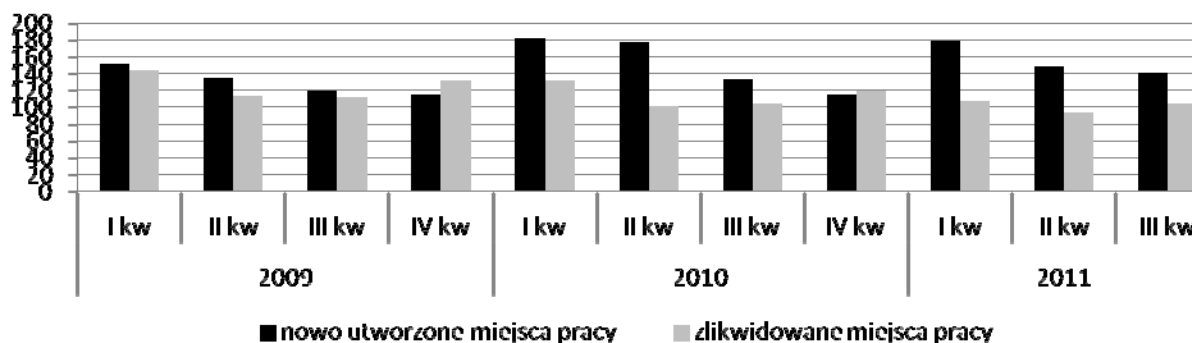
W III kwartale 2011 roku zlikwidowano 104,3 tys. miejsc pracy, głównie w przetwórstwie przemysłowym (23,2 tys.), handlu; naprawach pojazdów samochodowych (20,7 tys.) oraz w budownictwie (20,1 tys.).

W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba zlikwidowanych miejsc pracy ogółem nie zmieniła się. Jednocześnie analiza według rodzajów działalności wskazuje na wzrost zlikwidowanych miejsc pracy w budownictwie o 60,0%, edukacji o 39,3%, zakwaterowaniu i gastronomii o 29,7% oraz rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie o 14,6%.

Liczba zlikwidowanych miejsc pracy w stosunku do poprzedniego okresu bieżącego roku wzrosła o 11,0%, najbardziej w edukacji o 107,1%, budownictwie o 80,6%, działalności finansowej i ubezpieczeniowej o 70,2% oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych o 48,8%.

Porównanie liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy według kwartałów (w tys.)

Z analizy dostępnych danych, tj. dla okresu I kwartał 2009 – III kwartał 2011 roku wynika, że tylko w IV kwartałach liczba zlikwidowanych miejsc pracy była wyższa od nowo utworzonych, natomiast w pozostałych kwartałach tendencja była odwrotna (przeważała liczba nowo utworzonych miejsc pracy). Na wzrost lub spadek liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy oprócz sytuacji gospodarczej ma wpływ również sezonowy charakter prac w niektórych rodzajach działalności.

Opracowała:

Teresa Szulc - Główny specjalista